

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗБІРНИК ТЕСТІВ

з дисципліни «Основи соціальної роботи»
для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення
усіх форм навчання

Черкаси
2018

УДК 364(07)
341

*Затверджено вченою радою ФГТ,
протокол № 6 від 26.11.2018 р.
згідно з рішенням кафедри соціального
забезпечення, протокол №1 від 29.08.2018 р.*

Упорядник Джиквас А.О., викладач

Рецензент Захарова О.В., д.е.н., професор

Збірник тестів з дисципліни «Основи соціальної роботи» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення усіх форм навчання [Електронний ресурс] / [упоряд. А.О.Джиквас]; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2018. – 22 с.

У збірнику містяться тести до кожної теми навчальної дисципліни «Основи соціальної роботи» згідно з навчальним планом за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», що допоможуть в освоєнні курсу «Основи соціальної роботи». Подано теоретичний план дисципліни «Основи соціальної роботи», тести до тем. Для студентів усіх форм навчання.

УДК 364(07)

Виробничо-практичне
електронне видання
комбінованого використання

ЗБІРНИК ТЕСТІВ
з дисципліни «Основи соціальної роботи»
для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»
зі спеціальності 232 Соціальне забезпечення
усіх форм навчання

Упорядник
Джиквас Анна Олексіївна

В авторській редакції

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Інформаційний обсяг дисципліни «Основи соціальної роботи»	5
2. Тести до тем за дисципліною «Основи соціальної роботи»	7
Список використаної літератури	21

ВСТУП

Мета викладання дисципліни «Основи соціальної роботи є знайомство студентів з основами професійної діяльності у сфері соціальної роботи, її базовими поняттями, теоретичною та методологічною базою.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи соціальної роботи» є вивчення поняття «соціальна робота», ознайомлення з виникненням та розвитком соціальної роботи, методами та технологіями соціальної роботи.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Мати навички з інтегрування теоретичних знань на практичний досвід.

Знати:

- складові професії соціального працівника: базові цінності, знання та вміння;
- передумови виникнення соціальної роботи в Україні;
- професійні якості, функції та ролі соціального працівника;
- методи соціальної роботи;
- етичні засади соціальної роботи.

Вміти:

- професійно аналізувати й оцінювати соціальні явища, втілювати в життя соціальну політику держави, сприяти гармонізації людських стосунків;
- реалізувати професійні цінності на практиці;
- користуватися етичними принципами, кодексом соціального працівника;
- визначати соціальні проблеми та їх пріоритетність.

1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна робота як єдність теоретичних знань, практичної та навчальної діяльності

- 1.1. Сутність поняття «Соціальна робота»
- 1.2. Соціальна робота як галузь науки і навчальна дисципліна
- 1.3. Сутність соціальної роботи як фахової діяльності

Тема 2. Еволюція суспільної допомоги і соціальна робота

- 2.1. Суспільна допомога як підґрунтя соціальної роботи
- 2.2. Зародження професійної соціальної роботи за кордоном
- 2.3. Історія фахової соціальної роботи в Україні

Тема 3. Відносини між соціальними працівниками і клієнтами

- 3.1. Професійні вимоги до соціального працівника
- 3.2. Професійні ролі соціальних працівників
- 3.3. Клієнти соціальної роботи

Тема 4. Класифікація теоретичних моделей соціальної роботи

- 4.1. Взаємозв'язок теорії та практики соціальної роботи
- 4.2. Теоретичні моделі соціальної роботи
- 4.3. Методи і технології соціальної роботи

Тема 5. Психологічні моделі соціальної роботи

- 5.1. Психодинамічна модель соціальної роботи
- 5.2. Когнітивно-біхевіористська модель соціальної роботи
- 5.3. Гуманістично-екзистенційна модель

Тема 6. Соціологічні моделі соціальної роботи

- 6.1. Системно-екологічна модель соціальної роботи
- 6.2. Соціально-радикальна модель
- 6.3. Теорія ролей і стигматизації

Тема 7. Комплексні моделі соціальної роботи

- 7.1. Кризове втручання
- 7.2. Зосереджена на завданні модель
- 7.3. Сімейна терапія
- 7.4. Психосоціальна терапія
- 7.5. Соціально-педагогічна модель соціальної допомоги

Тема 8. Соціальна робота з людьми похилого віку

- 8.1. Уявлення про старість і старіння
- 8.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 8.3. Методи і технології соціальної роботи
- 8.4. Організація надання допомоги
- 8.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 9. Соціальна робота з людьми, що мають функціональні обмеження

- 9.1. Сучасні уявлення про інвалідність
- 9.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 9.3. Методи і технології соціальної роботи
- 9.4. Організація надання допомоги

9.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 10. Соціальна робота з людьми, які мають психічні розлади

- 10.1. Розлади психіки та їх соціальні наслідки
- 10.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 10.3. Методи і технології соціальної роботи
- 10.4. Організація надання допомоги
- 10.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 11. Соціальна робота з людьми, залежними від психоактивних речовин

- 11.1. Вживання наркотиків як соціальна проблема
- 11.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 11.3. Методи та технології соціальної роботи
- 11.4. Організація надання допомоги споживачам ін'єкційних наркотиків
- 11.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 12. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом

- 12.1. Перебіг ВІЛ/СНІДу і його соціальні наслідки
- 12.2. Загальні засади та принципи соціальної роботи
- 12.3. Методи і технології соціальної роботи
- 12.4. Організація надання допомоги
- 12.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 13. Соціальна робота з проблемними сім'ями

- 13.1. Дисфункціональні (неблагополучні) сім'ї
- 13.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 13.3. Методи та технології соціальної роботи
- 13.4. Організація надання допомоги
- 13.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 14. Соціальна робота з людьми, що залишились без піклування батьків

- 14.1. Сирітство та бездоглядність як соціальні явища
- 14.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 14.3. Методи та технології соціальної роботи
- 14.4. Організація надання допомоги
- 14.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 15. Соціальна робота з людьми, які зазнали насильства в сім'ї

- 15.1. Насильство в сім'ї як соціальна проблема
- 15.2. Загальні підходи та принципи соціальної роботи
- 15.3. Методи та технології соціальної роботи
- 15.4. Організація надання послуг
- 15.5. Приклади діяльності соціальних служб

Тема 16. Соціальна робота з безробітними людьми

- 16.1. Безробіття як соціальне явище
- 16.2. Загальні підходи та принципи роботи
- 16.3. Методи та технології соціальної роботи
- 16.4. Організація надання допомоги
- 16.5. Приклади діяльності соціальних служб

2. Тести до тем з дисципліни «Основи соціальної роботи»

ТЕМА 1. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ЯК ЄДНІСТЬ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ, ПРАКТИЧНОЇ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Коли поняття «соціальна робота» увійшло вперше в соціально-гуманітарну літературу? (0,5 б)
  - a) наприкінці XV ст.;
  - b) на початку XIX ст.;
  - c) наприкінці XIX ст.
2. Французький соціолог, що порівнював суспільство з мозком, а основним його елементом вважав свідомість окремої людини був? (0,5 б)
  - a) Г.Гард;
  - b) Ф.Гіддінгс;
  - c) А.Маслоу.
3. Основою Піраміди потреб за А.Маслоу є? (0,5 б)
  - a) потреби в безпеці;
  - b) фізіологічні потреби;
  - c) потреба в само актуалізації.
4. Предметом вивчення соціальної роботи як науки є? (0,5 б)
  - a) сварки та непорозуміння в сім'ї;
  - b) соціальні процеси та соціальні явища;
  - c) проблеми в розвитку культури суспільства.
5. Фундаментальною основою соціальної роботи як науки є? (0,5 б)
  - a) філософія;
  - b) політекономія;
  - c) суспільствознавство.

6. Встановіть відповідність між принципами та їх значеннями: (ПО 0,5 б)

Принцип
1. Принцип особистісного підходу
2. Принцип гносеологічного підходу
3. Принцип єдності свідомості і діяльності
4. Принцип детермінізму

Значення принципу
a) Висвітлює причинну зумовленість соціальних явищ економічними й політичними чинниками, що визначають стан суспільних відносин, специфіку їх формування і процес.
b) При вивченні соціальних процесів вимагає врахування ціннісних орієнтацій, думок, почуттів та потреб конкретної людини.
c) Орієнтує на ретельне вивчення і порівняння соціально-історичних особливостей процесів у суспільстві, допомагає з'ясувати їх специфіку, тенденції розвитку і закономірність.
d) Озброює соціальну роботу правильним розумінням сутності різновидів діяльності, до якої залучений клієнт, впливу рівня свідомості на неї, її форму та наслідки.

7. Об'єктом соціальної роботи є? (0,5 б)
  - a) держава, фонди, державні установи;
  - b) проблеми людей;
  - c) спірні питання в сфері політики.

ТЕМА 2. ЕВОЛЮЦІЯ СУСПІЛЬНОЇ ДОПОМОГИ І СОЦІАЛЬНА РОБОТА

1. Устав, в якому, згідно з релігійними постановами, доручив духовенству і церковним структурам опікуватися і наглядати за лікарнями, притулками для одиноких, встановив для збору до благодійних закладів «десятину», видав князь? (0,5 б)
  - a) Володимир Мономах;
  - b) Володимир Великий;
  - c) Микола Святоша.
2. Ідея розгортання державної системи громадської опіки почала реалізовуватися за царя? (0,5 б)
  - a) Федора Олексійовича;
  - b) Миколи Святоші;
  - c) Богдана Хмельницького.
3. Кількість етапів передісторії соціальної роботи? (0,5 б)
  - a) 4;
  - b) 5;
  - c) 3.
4. Першими країнами, де соціальна робота оформилась як особливий вид діяльності, а згодом була поставлена на професійну основу, вважають?(0,5 б)
  - a) Великобританія та США;
  - b) Росія та Великобританія;
  - c) Німеччина та США.
5. В якій країні в 1869 р. було створено Товариство організованої благодійності? (0,5 б)
  - a) США;
  - b) Німеччина;
  - c) Великобританія.
6. Рік створення першої американської національної організації із соціальної роботи? (0,5 б)
  - a) 1917 р.;
  - b) 1890 р.;
  - c) 1934 р.
7. Фундаментатор методу case-work (індивідуальна соціальна допомога) був?(0,5б)
  - a) Зигмунд Фрейд;
  - b) Джейм Адамс;
  - c) Мері Річмонд.
8. Проект, який відіграв важливу роль у розвитку соціальної роботи як навчальної дисципліни та науки? (0,5 б)
  - a) Україно-американо-італійський проект ТЕТРІУС-АТС;
  - b) Україно-британо-португальський проект ТЕМПІУС-ТАСІС;
  - c) Україно-болгарсько-італійський проект ТАСІС-ЦЕНТРІУС.

9. В якому році в Україні вперше вийшов журнал «Соціальна політика і соціальна робота»? (0,5 б)

- a) 1997 рік.;
- b) 1989 рік.;
- c) 1993 рік.

10. Правове й законодавче закріплення соціальної роботи як фаху в Україні відбулось завдяки? (0,5 б)

- a) створенню асоціації «Соціальний захист»;
- b) ухвалення законів 2001 та 2003 рр.;
- c) ухвали проекту 2000 р.

ТЕМА 3. ВІДНОСИНИ МІЖ СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ І КЛІЄНТАМИ

1. Критерій, в якому виразно окреслюють очікування від працівників соціальної роботи та зміст їх діяльності? (0,5 б)

- a) критерій відбору соціально активних громадян;
- b) критерій компетентності соціальних працівників загального профілю;
- c) критерій максималізму соціальної роботи.

2. Встановіть відповідність між якостями групи та їх характеристиками (ПО 0,5 б):

1. Перша група
2. Друга група
3. Третя група

a) комунікабельність, емпатійність, аттрактивність, красномовність.
b) психологічні процеси, самоконтроль, самокритичність, самооцінка.
c) психічні процеси, психічний стан, емоційні та вольові прояви.

3. Групи ролей соціальної праці за працями українського фахівці В. Сидорова? (0,5 б)

- a) практичні, посередницькі, управлінські, дослідницькі, сервісні, латентні;
- b) практичні, дослідні, посередницькі, концептуальні, адаптивні;
- c) консультативні, посередницькі, латентні, абстрагуючі.

4. Особа, яка виконує функції по зв'язуванню окремих клієнтів або груп, які потребують допомоги і не володіють інформацією, де її шукати, з соціальними службами в громаді? (0,5 б)

- a) баталер соціальних послуг;
- b) маклер соціальних послуг;
- c) брокер соціальних послуг.

5. Соціальний стан, під час якого клієнт соціальної роботи не в стані задовольнити свої потреби через що вони повністю чи частково позбавляють можливості брати активну участь у житті суспільства? (0,5 б)

- a) соціальне виключення;
- b) соціальне відторгнення;
- c) соціальне недооцінення.

6. Засіб, за допомогою якого визначений установою певна уповноважена особа, полегшує роботу персоналу та забезпечує стандарти роботи? (0,5 б)

- a) мерчандайзер;

- b) супредвізор;
- c) супервізор.

ТЕМА 4. КЛАСИФІКАЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Школи соціальної роботи: (0,5 б)

- a) психологічна і соціальна;
- b) психологічна і моделююча;
- c) моделююча і ситуативна.

2. Встановіть відповідність між групою моделей та конкретними моделями, що належать до групи: (ПО 0,5 б)

1.Психологічні моделі соціальної роботи	a)-системно-екологічна; - соціально-радикальна; - теорія ролей і стигматизація;
2.Соціологічні моделі соціальної роботи	b)-психодинамічна; -когнітивно-біхевіористична; -гуманістична;
3.Комплексні моделі соціальної роботи	c)-кризове втручання; -модель зосереджена на завданнях; -сімейна терапія; -психосоціальна терапія; -соціально-педагогічна.

3. Кількість рівнів роботи в громаді: (0,5 б)

- a) 5;
- b) 3;
- c) 4.

4. Підходи до розв'язання соціальних питань у громаді за кордоном? (0,5 б)

- a) підхід на основі надання послуг, підхід на основі розвитку громад;
- b) підхід на основі розвитку громад, підхід на основі медитації;
- c) підхід на основі теорії соціальної роботи, підхід на основі психології.

5. Встановіть відповідність між соціальними технологіями та їх значенням (ПО 0,5 б):

1.соціальна терапія	a)подолання чи послаблення вад психічного або фізичного розвитку у дітей і дорослих
2.соціальна профілактика	b)робота, яка спрямована попередити аморальну, протиправну поведінку
3.соціальна реабілітація	c)допомога при емоційному, когнітивному чи поведінковому рівні у визнання і розв'язанні клієнтом власних поточних труднощів
4.соціальна корекція	d)відновлення порушених чи втрачених суспільних зв'язків, соціальні функції і т.д.

ТЕМА 5. ПСИХОЛОГІЧНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Встановіть відповідність між теоріями і концепціями психодинамічних моделей та їх засновниками (ПО 0,25 б)

1.1.Психоаналітична теорія
1.2.Концепція колективного несвідомого
1.3.Індивідуальна психологія
1.4.Концепція психосоціального розвитку людини
1.5.Трансактний аналіз

a)Карл Юнга
b)Ерік Еріксон
c)Ерік Берн
d)Зигмунд Фройд
e)Альфред Адлер

2. Концепція чи теорія згідно якої розвиток людини відбувався шляхом її проходження через кілька психосоціальних криз, успішного розв'язання кожної слугує фундаментом для проходження наступної фази розвитку це? (0.5 б)

- a) концепція психосоціативного розвитку людини;
- b) психоаналітична теорія;
- c) концепція колективного несвідомого.

3. Когнітивна психологія приділяє увагу до? (0.5 б)

- a) перемозі ірраціональних переконань;
- b) волевиявленні індивіда;
- c) пізнавальним структурам психіки.

4. Йоготерапія – це терапія, яка спрямована на? (0.5 б)

- a) визначення кола спілкування;
- b) знаходження сенсу та мети життя;
- c) визначення основної проблеми.

5. Яка мета *гештальт-терапії*? (0.5 б)

- a) самоактуалізація особистості;
- b) спрямування клієнта до конкретних видів діяльності;
- c) допомога в припиненні постійної потреби підтримки.

6. Основа когнітивної поведінки це? (0.5 б)

- a) самоаналіз власних реакцій;
- b) забуття минулого;
- c) сократівський діалог з клієнтом.

7. Встановіть відповідність між окремими теоріями і концепціями екзистенційної психології та їх засновниками: (ПО 0,25 б)

7.1.екзистанційна психотерапія
7.2.теорія особистості
7.3.логотерапія

a)Ролло Мея
в)Ірвін Ялом
с)Віктор Франк

8. Поняття, яке означає цілісний образ людини, конфігурацію її стосунків зі світом та її світосприйняття це? (0.5 б)

- a) гуманізм;
- b) гештальт;
- c) екзистенція.

ТЕМА 6. СОЦІОЛОГІЧНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Ревербація це? (0.5 б)

- a) рівновага;
- b) створення;
- c) ефект доміно.

2. Що означає «термінально хворі» люди? (0.5 б)

- a) тимчасово хворі;
- b) люди з хронічними захворюваннями;
- c) люди, з останньою стадією хвороби.

3. Екомапа це? (0.5 б)

- a) графік соціальних програм;
- b) діаграма стосунків в родині;
- c) зображення прийому методів.

4. Марксистський підхід до соціальної роботи, що робить акцент на участі соціального працівника у відтворенні та посиленні завдяки функції контролю-пригнічення класу в капіталістичному суспільстві це? (0.5 б)

- a) контрадикторний;
- b) прогресивний;
- c) репродуктивний.

5. На чому базується теорія П.Фрейде соціальної дії? (0.5 б)

- a) заміна співрозмовника;
- b) зміна можливості;
- c) зміна умов.

6. Види ролей, які можуть бути? (0.5 б)

- a) набуті та отримані;
- b) закріплені та набуті;
- c) приписані та досягнуті.

7. Встановіть відповідність між ролями та їх значеннями: (по 0,25 б)

7.1.соматичні	a) ті ролі, в яких людина виступає відносно інших людей і соціальних інститутів („товариш”, „сестра”, „директор”, „дружина” тощо), причому чим сильніше людина ідентифікує себе із соціальними ролями, тим слабшим стає її Я (замість) і можливості долати надзвичайні життєві ситуації
7.2. психічні	b) ті, які співвідносяться зі сферою внутріпсихічних станів і процесів („людина, що насолоджується”, „людина, що страждає”, „замислений” тощо)
7.3. соціальні ролі	c) ті, які співвідносяться з вищими аспектами буття, як-от релігійними переконаннями, етикою, цінностями („жертвна людина”, „творча людина”, „споглядаюча людина” тощо)
7.4. трансцендентні	d) ті, що співвідносяться з поведінкою людини, як тілесної особи (наприклад, такими є ролі „їдока”, „того, хто сидить на ступі”, „того, хто вступає в статевий контакт” тощо)

8. Дискримінація індивіда через приписування йому соціально-належних рис, характеристик, які сприймаються в певному середовищі як принизливі, спричиняють негативні суб'єктивні переживання це? (0.5 б)

- a) стигма;
  - b) ревербація;
  - c) гомеостаз.
- 9. Система, що отримує першочергову увагу при вивченні соціальним працівником ситуацій клієнта це? (0.5 б)**
- a) фокусна;
  - b) операційна;
  - c) базисна;

ТЕМА 7. КОМПЛЕКСНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

- 1. Фрустрація це? (0.5 б)**
- a) душевна нестабільність;
  - b) душевна рівновага;
  - c) стан розпачу, відчаю.
- 2. На чому фокусується «кризове втручання»? (0.5 б)**
- a) дискримінації індивіда;
  - b) емоційній реакції зовнішніх подій та на тому як їх раціонально контролюють;
  - c) само оцінюванні власних реакцій.
- 3. Існуючі підходи до втручання в кризу? (0.5 б)**
- a) кризове інформування та обмеження кола спілкування;
  - b) кризове інформування та інтенсивний догляд;
  - c) кризове консультування та інтенсивний догляд.
- 4. Техніка передбачає використання консультантом “мінімальних реакцій”, як-от: повторення ключових слів, сказаних клієнтом, перефразування сказаного клієнтом, що дає змогу клієнтові розвивати свою думку це? (0.5 б)**
- a) використання рефлексій як засобу відповіді;
  - b) надання достатнього часу;
  - c) методика вербалізації емоційних етапів.
- 5. Кількість стадій, які зосередженні на завданні моделі? (0.5 б)**
- a) 2;
  - b) 5;
  - c) 3.
- 6. Ресоціалізація це?**
- a) діяльність пов’язана з профілактичною соціально-педагогічною діяльністю та корекційною педагогікою;
  - b) діяльність спрямована на регулювання у суспільстві відношення та поведінки людей до людей з обмеженими можливостями;
  - c) діяльність спрямована на впровадження та розробку нових соціальних проектів.
- 7. Діяльність з дітьми з обмеженими можливостями, переважно з порушеннями опорно-рухового апарату, спрямована на формування самостійної активності і незалежності дитини, що прагне адаптуватися до навколишнього середовища це?**

- a) ресоціалізація;
- b) кондуктивна педагогіка;
- c) соціальне виховання.

8. Встановіть відповідність між механізмами соціалізації та їх поясненнями:

1.імпринтинг	a) ототожнення людиною себе з іншою людиною, групою, спільнотою
2.наслідування	b) перенесення суспільних уявлень у свідомість окремої людини
3.ідентифікація	c) фіксування людиною на рецепторному та підсвідомому рівні особливостей об'єктів, що впливають на неї
4.рефлексія	d) процес переходу від внутрішньої, психічної діяльності
5.інтеріоризація	e) оцінка особистістю різних проявів свого „Я”
6.ексеріоризація	f) копіювання певних зразків діяльності у поведінці

ТЕМА 8. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ

1. З яких компонентів складається старіння? (0.5 б)

- a) біологічне, душевне та психологічне старіння;
- b) біологічне, соціальне та душевне старіння;
- c) соціальне, психологічне та біологічне старіння.

2. Встановіть відповідність між підходами до пристосування до старості та їх характеристиками: (ПО 0,5 б)

1.конструктивний підхід	a) характерний для самодостатніх людей, що захоплені своєю професійною діяльністю
2. підхід залежності	b) властивий “розгніваним старим”, які агресивні, недовірливі, запальні і мають чимало претензій щодо свого оточення –близьких, друзів, суспільства в цілому
3. підхід захисту	c) людина внутрішньо врівноважена, спокійна, задоволена емоційними контактами з оточуючими, критична щодо самої себе, терпима в стосунках з іншими
4. підхід ворожості до інших	d) характерний для людей з негативним життєвим балансом, які уникають спогадів про минулі невдачі та труднощі
5. підхід ворожості до себе	e) властивий людям, які демонструють пасивність і схильні до залежності від інших

3. Документ, який в 1991 р. ООН було ухвалено, в якому трактувалося про те, що люди похилого віку повинні мати це? (0.5 б)

- a) Принципи щодо людей похилого віку;
- b) Правила поведження з людьми похилого віку;
- c) Норми поведження з людьми похилого віку.

4. Найпоширеніші форми соціальної роботи з людьми похилого віку це?(0.5 б)

- a) реабілітація та рекрутизація;
- b) соціальна допомога та переформатизація;
- c) реабілітація та соціальна допомога.

5. Метод, який може полегшити для людини похилого віку прийняття свого життя, знайти його сенс та набутти розуміння, що “життя не пройшло даремно” це? (0,5 б)

- a) метод біографічного інтерв'ювання;

- b) метод моделювання ситуацій;
- c) метод моделювання позитивних сторін.

9. Хеседи це? (0,5 б)

- a) люди, які проводять реабілітацію;
- b) благодійні соціальні служби європейських громад;
- c) громадяни, які допомагають у пристосуванні до нових умов проживання.

ТЕМА 9-10. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ, ЩО МАЮТЬ ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБМЕЖЕННЯ. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ, ЯКІ МАЮТЬ ПСИХІЧНІ РОЗЛАДИ

1. В якому році ООН було прийнято Декларацію про права інвалідів? (0,5)

- a) 1994 р.;
- b) 1975 р.;
- c) 1997 р.

2. Встановіть відповідність між моделями інвалідності та їх трактуванням (ПО 0,5 б)

1.медицина	a) розглядає інвалідність як обмежене соціального функціонування та життєдіяльність в рамках збереження інвалідом здатності соціально функціонувати
2.соціальна	b) трактує інвалідність як обмеження в можливостях і розглядає людей з інвалідністю як меншість, яка має право на рівність і свободу
3.політико-правова	c) розглядає інвалідність як захворювання, постійний або тимчасовий фізіологічний, психологічний, анатомічний дефект і визначає групу інвалідності, виходячи зі ступеня втрати працездатності
4.модель з позицій культурного плюралізму	d) розглядає людину з т.з. її унікальності як особистості, яка має позитивне значення для розвитку суспільства

3. Коли було проведено Рік людей з інвалідністю в Україні? (0,5)

- a) 2005 р.;
- b) 2003 р.;
- c) 2001 р.

4. Методика реабілітації дітей та дорослих за допомогою коней? (0,5)

- a) іпотерапія;
- b) мегротерапія;
- c) іпротерапія.

5. Найбільшою проблемою майже всіх психічних розладів є? (0,5)

- a) порушення емоційної сфери;
- b) порушення поведінки;
- c) проблеми в спілкуванні.

6. Підхід, який передбачає розуміння взаємовпливу біологічних, психологічних та соціальних факторів, які впливають на думки, почуття та поведінку це? (0,5)

- a) психосоціальний підхід;
- b) біонсихологічний підхід;
- c) триносоціологічний підхід.

7. В якому місті було відкрито Центр медико-санітарної реабілітації в 2001 р? (0,5)

- a) Харків;
- b) Одеса;
- c) Київ.

ТЕМИ 11-12. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ, ЗАЛЕЖНИМИ ВІД ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ, ЯКІ ЖИВУТЬ ІЗ ВІЛ/СНІДОМ

1. Аддикція це? (0,5)

- a) вживання, що увійшло в звичку;
- b) надмірне вживання;
- c) хвороблива пристрасть.

2. Встановіть відповідність між моделями профілактики вживання ін'єкційних наркотиків та їх значенням: (0,25)

1. модель моральних принципів	a) ґрунтується на твердженні, що населення можна змусити не вживати наркотичні речовини, якщо інформаційні кампанії підкреслюватимуть небезпеку такої поведінки
2. модель залякування	b) полягає у застосуванні навчальних методик, які фокусуються більшою мірою на корекції деяких особистісних дефіцитів, ніж на проблемі власне вживання наркотичних речовин; визначальним принципом є той, що тенденція вживання може зменшуватися або зникнути, якщо такі дефіцити будуть подолані
3. модель фактичних знань	c) може бути використана як непрямий підхід до освіти в галузі наркотиків. Оздоровчі програми заохочують розвиток альтернативних звичок. Цей підхід особливо корисний для людей, які здатні турбуватися про своє здоров'я
4. модель афективного навчання	d) підкреслює те, що використання психоактивних речовин є аморальним та неетичним; як правило, вона набуває форми кампаній публічного вмовляння, яке часто проводять релігійні групи, а також політичні та громадські рухи, що зважають на такі принципи, як патріотизм, самопожертва заради загального добробуту
5. модель покращання здоров'я	e) базується на наступних принципах: 1) розширення розуміння причин, у зв'язку з якими людина звертається до наркотиків, вивчення цих причин; 2) важливість заходів, які не дозволяють випадковим споживачам стати залежними; 3) інформація щодо ризику вживання наркотиків повинна бути подана разом з інформацією про ризик, пов'язаний із вживанням алкоголю та тютюну; 4) образ залежної від наркотиків людини повинен бути демістифікований і зведений до реальних пропорцій. На саму цю тему слід зняти табу та властиві їй емоційні та сенсаційні обертони; 5) ініціативи, які включають соціоекономічну та культурну емансипацію, здаються кориснішими, ніж залякуючі повідомлення
6. профілактичну роботу з позицій підходу нормалізації	f) докладає зусиль для покращання способів передачі та отримання інформації про наркотики; поширена думка, що програми фактичних знань ефективніші стосовно осіб, які мають певний досвід уживання наркотиків

3.Зі скількох стадій складається розвиток ВІЛ-інфекції, включаючи інфікування та смерть? (0,5)

- a) 8;
- b) 5;
- c) 7.

4.Який відсоток наркозалежних з психіатричними розладами? (0,5)

- a) 15-18%;
- b) 25-30%;
- c) 35-40%.

5.Різновиди програм в соціальній роботі з наркозалежними людьми? (0,5)

- a) соціальна, профілактична, лікувальна;
- b) профілактична, лікувальна, соціально-реабілітаційні;
- c) профілактична, терапевтична, лікувальна.

6.Абстинентні розлади це? (0,5)

- a) «ломка»;
- b) детоксикація;
- c) нестабільність в поведінці.

7.Американський психіатр, автор книги «Про смерть та вмирання»? (0,5)

- a) Елізабет Кублер-Росс;
- b) Тейлор Вартос;
- c) Ірен Шумпетер.

8.Тимчасове всиновлення чи опікунство дітей-сиріт або дітей із особливими потребами, від яких відмовилися біологічні батьки або які не мають належним умов виховання це? (0,5)

- a) франчайзинг;
- b) растрейтинг;
- c) фостеринг.

ТЕМИ 13-14. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ПРОБЛЕМНИМИ СІМ'ЯМИ. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ДІТЬМИ, ЩО ЗАЛИШИЛИСЬ БЕЗ ПІКЛУВАННЯ БАТЬКІВ

1. Встановіть відповідність між групами завдань кожного віку та їх трактуванням: (по 0.5)

1.природно-культурні	а)пізнавальні, моральні, ціннісно-сміслові, які представляють у вербальній формі інститутами соціалізації, а також існують у вигляді суспільних норм і цінностей;
2.соціально-культурні	б) становлення самосвідомості особистості, її самовизначення в теперішньому та на перспективу, само актуалізація і самоствердження, які на кожному віковому етапі мають специфічний зміст і способи їх вирішення;
3.соціально-психологічні	с)досягнення на кожному віковому етапі визначеного рівня біологічного дозрівання, фізичного і статевого розвитку.

2.Існуючі в Україні форми опіки над дітьми-сиротами?

- a) опіка та опікування усиновлення(удочеріння), прийомна сім'я, дитячі будинки сімейного типу, державна опіка;

- b) опіка та опікування усиновлення(удочеріння), прийомна сім'я, дитячі будинки сімейного типу, державна опіка, соціальна опіка в центрах;
- c) опіка та опікування усиновлення(удочеріння), прийомна сім'я, дитячі будинки сімейного типу.

3.В якій благодійній організації проводиться індивідуальна робота з вихованцями дитячих будинків, базовими на урахуванні потреб кожної дитини, за програмою «Підтримка дітей», які виховуються у інтернатних закладах це?

- a) соціальна установа «Сто друзів»;
- b) соціальна служба «Віфанія»;
- c) соціальна служба «Вертикаль».

4.Кількість життєвих циклів сім'ї за Е.Дюраль?

- a) 8;
- b) 5;
- c) 7.

5.Існуючі види сімей?

- a) стандартні та дисфункціональні сім'ї;
- b) нормальні та дисфункціональні сім'ї;
- c) соціально залежні, нормальні та дисфункціональні сім'ї.

6.Встановіть відповідність між вимірами неблагополуччя сім'ї та їх визначенням (ПО 0,25):

1.фізичне	a)порушення емоційних стосунків у сім'ї;
2.афективне	b)неблагополуччя у сфері духовного і морального здоров'я;
3.раціональне (інтелектуальне)	c)матеріальне неблагополуччя сім'ї;
4.соціальне (культурне)	d)неблагополуччя у сфері внутрішніх та зовнішніх комунікацій сім'ї;
5.духовне	e)неіснуючий вимір;
6.нелінійне	f) відсутність спільного змістовного дозвілля.

ТЕМИ 15-16. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З БЕЗРОБІТНИМИ ЛЮДЬМИ. СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ЛЮДЬМИ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї

1.Встановіть відповідність між формами запобіжних заходів проти насильства над дітьми та їх поясненням (по 0,5 б):

1.Первинні засоби	a) є спеціалізовані послуги сім'ям, які потребують додаткової допомоги, шляхом визначення «факторів ризику» у ставленні до дитини. Соціальному працівнику в цьому випадку необхідно пам'ятати, що не всі сім'ї, з якими пов'язані «фактори ризику», матимуть випадки поганого ставлення до дитини.
2.Вторинними засобами	b) дії, спрямовані на інформування громадськості щодо наслідків жорстокого поведіння з дітьми та зміну поведінки стосовно виховання дітей. Прикладами таких дій є інформаційні кампанії щодо підвищення громадської свідомості, які проводяться як державними, так і недержавними організаціями.
3.Третинні засоби	c) це надання послуг дітям і сім'ям, які вже зазнали насильства чи відчули прояви нехтування їх правами. Відповідне (реакційне) стеження та виявлення випадків насильства чи нехтування дітьми приводить до втручання у сім'ю з метою припинення

--

поганого ставлення та попередження його в майбутньому. Цей вид діяльності є необхідним навіть за наявності первинних і вторинних запобіжних заходів.

2.Встановіть відповідність між видами безробіття та їх поясненнями(по 0,5 б):

1.вимушене	a) тимчасова незайнятість, пов'язана з переходом з однієї роботи до іншої за особистим бажанням, закінчення роботи по контракту, у зв'язку зі зміною місця проживання тощо.
2.фрикційне (добровільне, плінне, поточне)	b) зумовлене сезонними коливаннями попиту на робочу силу в деяких видах виробництва, що мають сезонний характер (будівництво, сільське господарство тощо)
3.сезонним	c) яке виникає в умовах спаду виробництва у зв'язку з фазою економічного циклу
4.циклічним	d) яке виникає внаслідок ліквідації підприємства або робочого місця (вивільнення працівника) чи завдяки звільненню за ініціативою адміністрації
5.структурним	e) викликаним змінами в структурі попиту на робочу силу в зв'язку зі змінами в структурі економіки, опанування виробництва нових товарів і технологічними змінами, характеризується невідповідністю структури пропозиції робочої сили змінній структурі робочих місць

Відповіді до тестів

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9-10	Тема 11-12	Тема 13-14	Тема 15-16
1	c	b	b	a	1-b 2-d 3-e 4-a 5-c	c	c	c	b	c	1-c 2-a 3-b	1-b 2-a 3-c
2	a	a	1-c 2-b 3-a	1-b 2-a 3-c	a	c	b	1-c 2-e 3-a 4-b 5-d	1-c 2-a 3-b 4-d	1-d 2-a 3-f 4-b 5-c 6-e	a	1-b 2-c 3-d 4-a 5-e
3	b	c	a	b	c	b	c	a	b	a	b	
4	b	a	c	a	b	c	a	c	a	b	a	
5	a	c	a	1-c 2-b 3-d 4-a	c	b	c	a	a	b	b	
6	1-d 2-a 3-b 4-c	a	c		c	c	a	b	b	a	1-c 2-a 3-f 4-d 5-b 6-e	
7	b	c			1-b 2-a 3-c	1-d 2-b 3-a 4-c	a		c	a		
8		b			b	a	1-c 2-f 3-a 4-e 5-b 6-d			c		
9		a				a						
10		b										

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основы социальной работы: Учебник / Отв. ред. П.Д. Павленок. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2002. – С. 81–89.
2. Соціальна робота: В 3 ч. – К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2004. – Ч. I.: Основи соціальної роботи /
3. Н.Б. Бондаренко, І.М. Грига, Н.В. Кабаченко та ін.; За ред. Т. Се-мигіної та І. Григи, 2004. – С. 82–104.
4. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової. – К.: Наук, світ, 2003. – С. 52–61.
5. Социальная работа: Учеб. пособие / Под общ. ред. проф. В.И. Курбатова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Ростов н/Д.: Феникс, 2003. – С. 63–66.
6. Социальная работа: теория и практика: Учеб. пособие / Отв. ред. Е.И. Холостова, А.С. Сорвина. – М.: ИНФРА-М, 2001. – С. 88–99.
7. Тюття Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. – К.: ВМУРОЛ "Україна", 2004. – С. 48–59.
8. Фирсов М.В., Студенова Е.Г. Теория социальной работы: Учеб. пособие. – М.: Гуманит. изд. центр "ВЛАДОС", 2001. – С. 306–320.
9. Основы социальной работы: Учебник / Отв. ред. П.Д. Павленок. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2002.
10. Социальная работа: теория и практика: Учеб. пособие / Отв. ред. Е.И. Холостова, А.С. Сорвина. – М.: ИНФРА, 2001. – С. 261–270.
11. Сучасні підходи у сфері охорони здоров'я та його популяризації / Упоряд.: Н.В. Зимовець, В.В. Крушельницький, Т.І. Мірошніченко, За заг. ред. І.Д. Зверєвої. – К.: Наук, світ, 2003. – 95 с.
12. Фирсов М.В., Студенова Е.Г. Теория социальной работы / Моск. гос. соц. ун-т. – М.: Гуман. изд. центр "ВЛАДОС", 2001. – С. 236–251.
13. Адаптований переказ Конвенції! ООН про права дитини. Видано за сприяння Представництва ЮНІСЕФ в Україні. – 31с.
14. Верховна Рада України. 1991–2001.10 років незалежності: (Конституція України. Законотворчий процес. Законодавча база. Урочисті зборі Верховної Ради України, присвячені 10-й річниці незалежності України) – 2 CD.
15. Збірник законодавчих, нормативних та директивних документів з питань організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. – К.: ВМУРОЛ, 2002. – 358 с.
16. Конвенція ООН про права дитини (для дітей віком від 5 до 10 р.) в малюнках. – К., 2000. – 24 с.
17. Періодична національна доповідь про реалізацію Україною положень Конвенцій ООН про права дитини. – К., 1998. – 213 с.
18. Права дитини: сучасний досвід та інновації. 36. інформ. І метод, матеріалів / За заг. ред. Г. Лактіонової. – К.: Либідь, 2005. – 252 с.
19. Руководство для законодателей по ВИЧ/СПИДу, законодательству и правам человека: меры по борьбе с эпидемиями ВИЧ/СПИДа с учетом их

разрушительных последствий для человека, экономики и общества. – Женева: ЮНЭЙДС/МПС, 2000. – 208 с.

20. Словник термінів і понять, що вживаються у чинних нормативно-правових актах України. – К., 1999.
21. Соціальна робота: Короткий енцикл. слов. // Соціальна робота. – Кн. 4. – К.: ДЦССМ, 2002. – С. 351–352.
22. Соціальна робота: Хрестоматія // Соціальна робота. – Кн. 3. – К.: ДЦССМ, 2002. – С. 308–354.
23. Социальная энциклопедия / Ред. кол.: А.П. Горкин, Г.Н. Карелова, Е.Д. Катувский и др. – М.: Большая рос. энцикл., 2000. – 438 с.
24. Грига ІМ. Соціальна робота в охороні здоров'я: Метод, рекомендації по проведенню навч. курсу для магістеріуму / Школа соціальної роботи Нац. ун-т "Кієво-Могилян. акад." – К.: Вид. дім "КМ Academia", 2001. – (Методична серія). – 82 с.